

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ДНІПРОВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»
Навчально-науковий інститут управління
Кафедра публічного управління та права

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Голова приймальної комісії

Віктор СИЧЕНКО

«22» лютого 2021 р.

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для здобуття ступеня «Магістр»

за спеціальністю

281 «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»

на основі здобутого ступеня вищої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня
спеціаліста

Дніпро-2021

ВСТУП

Фахове вступне випробування проводиться з метою перевірки та оцінки теоретичної підготовки вступника, встановлення рівня його знань з основних фахових дисциплін, їх відповідності вимогам стандарту якості освіти, положенням про ступеневу освіту, навчальним планам і програмам підготовки фахівців. Вступник повинен виявити: вміння аналізувати державно-управлінську систему, пояснювати природу, функції та механізми державного управління та місцевого самоврядування, розкривати їх сутність та значення для розвитку суспільства, класифікувати ці явища за різними критеріями, проводити порівняльний аналіз, давати визначення соціально-управлінським феноменам в сфері державотворення й розбудови державного організму та пояснювати їх сутність і зміст, відмінність від наближених понять, демонструвати обізнаність із тенденціями і проблемами розвитку сучасних державно-управлінських знань.

Зміст фахового вступного випробування

Соціальна природа поняття «державне управління», його мета та зміст. Державне управління як системне суспільне явище. Системні характеристики державного управління. Теорія систем та управління. Фундаментальні процеси управління: планування, організація, управління, зв'язок. Визначення моделі системи державного управління. Об'єкт державного управління та предмет вивчення. Основні теорії державного управління: економічна теорія держави; теорія суспільного вибору (суспільний договір, «фіаско держави», мінімізація трансакційних витрат); теорія соціології (теорія держави, соціальна структура суспільства, соціальна мобільність, статус і статусні ролі); теорія менеджменту (теорія раціональної бюрократії, організовані структури управління, розподіл праці в управлінських структурах, державне адміністрування). Сутність сучасної держави. Основні риси держави. Категорія влади. Державна влада як складова державно-владного механізму. Поняття та сутність функцій державного управління. Види функцій державного управління. Реалізація функцій в державному управлінні: основні проблеми. Рівні державного управління: загальнодержавне управління, управління на регіональному та місцевому рівнях. Суб'єкти та об'єкти державного та регіонального управління. Принципи державного управління, механізми їх прояву і використання. Поняття та класифікація методів державного управління. Державне регулювання економіки, його цілі, функції, об'єкти. Роль держави у розвитку підприємництва. Державне регулювання структурної перебудови національної економіки. Соціальна політика держави: необхідність, сутність, цілі та принципи. Основні об'єкти та складові політики. Моделі соціальної політики. Методи впливу держави на розвиток соціальних відносин. Види політики держави, їх цілі, принципи формування, інструменти

реалізації. Національна безпека та державне управління. Специфіка управління у сфері культури та ідеології. Державне управління у сфері освіти, молодіжної політики, культури, науки, туризму, спорту, охорони здоров'я. Вплив держави на розвиток інформаційного простору. Система органів публічної влади. Законодавча влада в системі державного управління. Державне управління і виконавча влада: поняття, співвідношення, взаємозв'язок. Роль виконавчої влади в управлінні. Види органів виконавчої влади. Уряд і державне управління. Судова влада у системі державного управління. Поняття і роль судової влади у суспільстві. Судові системи та судові органи. Здійснення судової влади. Сутність і види контролю у суспільстві. Централізація та децентралізація влади. Історичний досвід державного управління в Україні. Конституційна модель розподілу влади в Україні. Верховна Рада та державне управління. Інститут Президента та державне управління. Органи виконавчої влади України: загальна характеристика, управлінські зв'язки. Центральні органи виконавчої влади (ЦОВВ) у системі державного управління. Державна політика у сфері місцевого самоврядування. Правовий статус органів місцевого самоврядування в системі державного управління. Сучасна система місцевого самоврядування в Україні: територіальна громада, представницькі органи місцевого самоврядування, виконавчі органи місцевого самоврядування, посадові особи місцевого самоврядування. Взаємодія державних органів та органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян. Організація роботи із запитами громадян. Державні та адміністративні послуги з боку органів виконавчої влади та їх правове регулювання. Залучення громадськості до участі в управлінні державними і суспільними справами та контролі за функціонуванням органів влади. Базові форми децентралізації управління. Формування ефективної організації виконавчої влади як на центральному, так і на місцевому рівнях управління. Протидія корупції в органах державної влади та органах місцевого самоврядування.

Критерії оцінювання знань вступників

Вступне випробування проводиться в письмовій формі.

Тривалість випробування – 2 години (120 хвилин).

Вступне випробування включає 2 теоретичні питання з дисциплін фахового спрямування, кожне з яких оцінюється за шкалою 50 балів.

Відповідь, що оцінюється в 45-50 балів, має відповідати таким вимогам:

– повний, розгорнутий, вичерпний виклад змісту поставленого питання або проблеми;

– повний перелік потрібних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;

– виявлення творчих здібностей у розумінні, викладенні й використанні теоретичного матеріалу;

– уміння користуватися методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їх риси та форми виявлення;

– демонстрація здатності висловлення та аргументування власного відношення до альтернативних поглядів на це питання;

– знання потрібних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод з обов'язковим посиланням на них під час розкриття питань, що того потребують;

– засвоєння теоретичних питань відповідно до основної та додаткової літератури.

Відповідь, що оцінюється в 38-44 бали, має відповідати таким вимогам:

– згідно з вимогами до відповіді на найвищий бал не виконано хоча б одна з цих вимог (якщо вона явно потрібна для вичерпного розкриття питання); або:

– у цілому правильно розкритий за зазначеними вимогами зміст відповіді, але допущено значні помилки під час:

а) використання цифрового матеріалу;

б) посилання на конкретні історичні періоди та дати;

в) визначення авторства і змісту в цілому правильно зазначених теоретичних концепцій, що спотворює логіку висновків під час відповіді на конкретне питання.

Відповідь, що оцінюється в 13-37 балів, має відповідати таким вимогам:

– згідно з вимогами до відповіді на найвищий бал не виконано три вимоги (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);

– одночасно допущено дві значні помилки, що визначені в критерії оцінки питання в 5 балів;

– зроблені під час відповіді висновки не є правильними чи загально визнаними при відсутності у відповіді доказів і раціональних аргументів на їх користь;

Відповідь оцінюється в 0-12 балів за таких обставин:

– згідно з вимогами до відповіді на найвищий бал не виконано три чи більше вимоги (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);

– одночасно допущено дві чи більше значних помилок, що визначені в критерії оцінки питання в 5 балів;

– зроблені під час відповіді висновки не є правильними чи загально визнаними в разі відсутності у відповіді вступника доказів і раціональних аргументів на їх користь;

– характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка складає іспит, неправильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної відповіді і

тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки в змісті відповіді, або давши відповідь не на поставлене в білеті питання.

Виконання екзаменаційного завдання має носити виключно самостійний характер.

Загальна підсумкова оцінка за екзамен дорівнює сумі балів, отриманих за відповіді з двох питань.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ:

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 черв. 1996 р. (зі змінами, внесеними згідно із законами України від 8 груд. 2004 р.; від 1 лют. 2011 р.; від 19 верес. 2013 р.; від 21 лют. 2014 р.; від 2 черв. 2016 р.; від 7 лют. 2019 р.). Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Декларація про державний суверенітет України від 16 лип. 1990 р. №55. Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР). 1990. № 31. ст. 429.

3. Декларація прав національностей України від 1 листопада 1991 року №1771-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 53. Ст. 799.

4. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17 берез. 2011 р. № 3166-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 38. Ст. 385.

5. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889- VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 4. Ст.43.

6. Виборчий кодекс України від 19 грудня 2019 р. №396-IX. Відомості Верховної Ради України. 2020. № 7, № 8, № 9, Ст. 48.

7. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики. Закон України від 1 лип. 2010 р. №2411-VII. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 40 Ст. 527.

8. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 липня 2017 року № 2136-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 35. Ст. 376.

9. Про Рахункову палату: Закон України від 2 липня 2015 року № 576-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 36. Ст. 360.

10. Про Центральну виборчу комісію: Закон України від 30 червня 2004 року. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 36. Ст.448.

11. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 5 березня 1998 року. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 35. Ст.237.

12. Про Положення про Офіс Президента України. Указ Президента України від 25 червня 2019 року № 436/2019. Офіційний вісник України. 2019. № 51. Ст. 1734.

13. Про Кабінет Міністрів України. Закон України від 27 лют. 2014 р. № 794-VII (зі змінами, внесеними згідно із законами України станом на 5 грудня 2019 року № 341-IX). Відомості Верховної Ради України. 2014. № 13. Ст. 222.

14. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 року № 3166-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 38. Ст. 1696.

15. Про національну безпеку України. Закон України від 21 черв. 2018 р. № 2469-VIII. Офіційний вісник України. 2018. № 55. Ст. 1903.

16. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 27 травня 1997 року (поточна редакція – 02 квітня 2020 року). Відомості Верховної Ради України. 1997. № 24. Ст. 170.

17. Про органи самоорганізації населення: Закон України від 11 липня 2001 року. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 48. Ст. 254

18. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2002 року. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 33. Ст. 175.

Монографії, підручники, навчальні посібники тощо:

1. Актульні проблеми конституційного права України: підручник / За заг. ред. проф. Олійника А.Ю. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 554 с.

2. Бостан С. К., Тимченко С. М. Державне право зарубіжних країн : навч. посіб. Київ : Центр навч. л-ри, 2005. 504 с.

3. Волошин Ю. О., Пересада О. М. Конституційна реформа та модернізація в сучасній державі в умовах європейської інтеграції: проблеми теорії і практики : монографія. Одеса : Фенікс, 2013. 206 с.

4. Демиденко В.О. Еволюція змісту муніципально-правових відносин. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки. №1. 2019. С. 18–25.

5. Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети : монографія / за ред. З. С. Варналія. Київ : НІСД, 2007. 768 с.

6. Державне регулювання економіки : навч. посіб. К.: КНЕУ, 2005. 440 с.

7. Державне управління: основи теорії, історія і практика : за заг. ред. П. І. Надолішнього, В. Д. Бакуменка. Одеса : ОРІДУ НАДУ. 2009. 394 с.

8. Державне управління в Україні: організаційно-правові засади : навч. посіб. К. : Вид-во УАДУ, 2002. 164 с.

9. Загурська-Антонюк В. Ф. Сучасні тенденції децентралізації державної влади та їх реалізація в Україні. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2019. № 2. – URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1391>

10. Єрмолаєв В. М. Вищі представницькі органи влади в Україні: історія, теорія та практика. Харків : Право, 2017. 448 с.

11. Журавський В. С., Серьогін В. О., Ярмиш О. Н. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : підруч. для студ. вищих навч. закл. Київ : Ін Юре, 2003. 672 с.

12. Історія української Конституції / упоряд. А. Слюсаренко, В. Томенко. Київ : Право, 1997. 464 с.

13. Іщенко О. П. Конституційно-правові основи адміністративно-територіального устрою України : монографія / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Нац. шк. суддів України. Київ : Юрінком Інтер, 2014. 223 с.

14. Кадрова політика і державна служба / Ю. В. Конотопцева, В. М. Мартиненко, Ю. В. Щегорцова. – Х. : Вид-во ХарPI НАДУ "Магістр", 2013. 208 с.

15. Кадрова політика і державна служба : навч. посіб. / С. М. Серьогін, Н. Т. Гончарук, Н. А. Липовська та ін.; за заг. ред. С. М. Серьогіна. – Дніпропетр. : Вид-во ДРІДУ НАДУ, 2011. – 352 с.

16. Калиновський Б.В., Кулик Т.О. Нормотворча діяльність місцевих рад в Україні. Аспекти публічного правління Том 6 № 5 2018. С. 33-40.
17. Калиновський Б. В. Місцева публічна влада в Україні: конституційноправові засади функціонування та розвитку : монографія / Б. В. Калиновський. Вінниця : ТОВ «Нілан – ЛТД». 2016. 426 с.
18. Калиновський Б., Кулик Т. Конституційні засади системи надання адміністративних послуг органами місцевої публічної влади в Україні. Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління. К., 2019. №3 (5). С. 218–234.
19. Ключковський Ю. Б. Принципи виборчого права: доктринальне розуміння, стан та перспективи законодавчої реалізації в Україні : монографія. Київ : Ваїте, 2018. 908 с.
20. Колодій, А. М., Олійник А. Ю. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : підруч. 2-е вид., перероб. і допов. Київ : Юрінком Інтер, 2007. 504 с.
21. Кравцова З.С. Конституційно-правові засади організації і здійснення державної влади в Україні : монограф. Київ: Видавництво Ліра-К., 2019. 428 с.
22. Кравцова З. С. Підходи до розуміння і конституційно-правове закріплення принципу поділу державної влади. Європейські перспективи. 2019. № 4. С. 205-211.
23. Кравченко В. В. Конституційне право України : навч. посіб. 4-те вид. Київ : Атіка, 2007. 568 с.
24. Наливайко Л. Р. Державний лад України: теоретико-правова модель : монографія. Харків : Право, 2009. 598 с.
25. Скрипнюк В. М. Розвиток системи державної влади в Україні: конституційно-правовий аспект : монографія. Київ : Логос, 2010. 504 с.
26. Совгиря О.В. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України: сучасний стан та тенденції розвитку. Київ: Юрінком Інтер, 2012. 464с.
27. Сухонос В. В. Глава держави у державному механізмі: конституційноправовий статус : монографія. Суми : Еллада-S, 2015. 304 с.
28. Телешун С. О. Державний устрій України : проблеми теорії і практики: монографія. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2000. 318 с.
29. Теорія і історія державного управління : навч. посіб. / [кол. авт.]. – Х. : ВД "Професіонал", 2008. – 288 с.
30. Теорія та історія державного управління / В. Б. Дзюндзюк, Н. М. Мельтюхова, Н. С. Миронова, В. В. Нікітін, Г. С. Одінцева. – Х. : Видво ХарРІ НАДУ "Магістр", 2012. – 252 с.
31. Територіальна організація влади в Україні / Ю. О. Куц, В. В. Мамонова. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ "Магістр", 2013. – 212 с.
32. Управління соціальним і гуманітарним розвитком / В. П. Єганов, В. Ф. Золотарьов, Д. В. Карамішев. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ "Магістр", 2013. – 248 с.
33. Управління структурними зрушеннями : підручник / О. А. Мельниченко. – Х. : Оберіг, 2013. – 300 с.